

ת"פ 25753/10/11 - מדינת ישראל נגד מוסטפא מעבד

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 25753-10-11 מדינת ישראל נ' מעבד

לפני כבוד השופט הבכיר צבי סגל

המבקשת:

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

ע"י ב"כ עו"ד שמואל ברזילי

נגד

המשיב:

מוסטפא מעבד

ע"י ב"כ עו"ד מג'ד בדר

החלטה

1. לפניי בקשה למתן צו פיקוח ומעקב כנגד המשיב על פי חוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, תשס"ו-2006 (להלן: "**החוק**") וזאת למשך 3 שנים בתנאים המפורטים בה.

רקע

2. ביום 3.6.12 הורשע המשיב, לאחר שמיעת ראיות, בביצוע העבירות שיוחסו לו בכתב האישום, היינו - מעשה מגונה בקטין לפי סעיף 348(ב) בצירוף סעיף 345(ב)(1) ובנסיבות סעיף 345(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"); הדחה בחקירה לפי סעיף 245(ב) לחוק העונשין; ותקיפה לפי סעיף 379 לחוק העונשין. ביום 14.10.12 נגזר דינו של המשיב והוטל עליו עונש מאסר של 4 שנים, שנתיים מאסר על תנאי, וכן פיצוי למתלונן בסך 20,000 ₪.
3. על פי עובדות כתב האישום, ביצע המשיב במתלונן, יליד 1997, שעבד עבורו, סדרה של מעשים מגונים בשלושה מועדים שונים. בגדר מעשים אלה, הפשיט המשיב את המתלונן, חרף התנגדותו, השכיבו על מיטה שהייתה מצויה במחסן בו אוחסנו כלי עבודתו של המשיב, ליטף אותו והכריחו לאחוז באיבר מינו. באחד המקרים המשיב אף נשכב על המתלונן והתחכך בגופו עד הגיעו לסיפוק מיני. בנוסף, הכה המשיב את המתלונן בבטנו והזהירו לבל ידווח למשטרה על אודות המעשים.
4. בדיון שהתקיים לפניי ביום 26.7.15, טען ב"כ המשיב, כי חוות הדעת שנערכה לקראת שחרורו של המשיב ממאסר (להלן: "**הערכת המסוכנות הראשונה**") (שהוערכה כ"**גבוהה**") נערכה ללא בדיקה הואיל והמשיב סירב להגיע לבדיקה, בשל אי-הבנה. לפיכך, הוריתי על הגשת חוות דעת משלימה ועל צו פיקוח זמני (עד למתן

החלטה סופית בבקשה) בתנאים המגבילים הבאים: שיתוף פעולה מלא עם קצין פיקוח וחובת קיום מפגשים עמו; איסור יצירת קשר עם המתלונן והרחקתו לכדי 300 מטרים ממנו; איסור התחברות ושהייה ביחידות עם קטינים; איסור לעבוד, בין בתמורה ובין בהתנדבות, בעבודה הכרוכה בשהייה קרובה לקטינים. נוסף על כך, ניתנו לקצין הפיקוח סמכויות בהתאם לסעיף 18(א)(1), (2), (3), (4) ו-(8) לחוק.

5. ביום 16.9.15 נשלחה מטעם המרכז להערכת מסוכנות "הודעה בדבר אי הגשת הערכת מסוכנות" בעניינו של המשיב, ולפיה חרף הניסיון לזמן את המשיב לשתי בדיקות באמצעות קצין הפיקוח ובאמצעות הטלפון, המשיב לא התייצב לשני המועדים שנקבעו לו ואף לא סיפק כל הסבר לכך, ומשכך נטען כי המרכז להערכת מסוכנות לא יוכל להגיש חוות דעת עדכנית בעניינו של המשיב. בהבהרה שנשלחה על ידי ב"כ המשיב נטען, כי נכון לעת ההיא המשיב טרם שוחרר ממאסרו ועל כן יש צורך לזמנו לבדיקה באמצעות שב"ס. בהחלטתי מיום 6.10.15 הוריתי על זימון המשיב לבדיקה במרכז להערכת מסוכנות, באמצעות שב"ס, בהקדם האפשרי.

הערכת המסוכנות

6. הערכת המסוכנות העדכנית שנערכה למשיב ביום 2.11.15 (להלן: "חוות הדעת העדכנית" או "הערכת המסוכנות העדכנית") קובעת כי רמת המסוכנות הנשקפת מהמשיב **גבוהה**. חוות הדעת מדווחת על גבר כבן 44, רווק, בעל אלמנטים ילדותיים ובלתי בשלים באישיותו, במרכזם חוסר יכולת לקחת אחריות על מעשיו ועל התנהלותו הבעייתית במישורים שונים בחייו. המשיב סובל מחסכים רגשיים, מדימוי עצמי וגברי ירוד ומתחושת כישלון אשר מלווה אותו בחייו. המשיב שלל נזקקות כלשהי לטיפול, הן בתחום המיני והן בתחום אחר, שיתף פעולה באופן מצומצם ופורמאלי בלבד בכל הנוגע לתחום המיני, ואף בלטה אצלו התנגדות סמויה עת התבקש להתייחס לביצוע העבירה. לדברי המעריכה, לא ניתן להבין את מניעיו לביצוע העבירה, שיתוף הפעולה שלו היה סלקטיבי ומגמתי ובלטה מניפולטיביות לא מתוחכמת לצד חוסר אמינות מסוים.

כגורמים סטטיים צוינו קיומן של הרשעות קודמות בעבירות שונות (לרבות עבירות אלימות), שבגינן ריצה שלושה מאסרים קודמים; העדר היסטוריה של קשר זוגי משמעותי; גילו ומינו של המתלונן, פער הגילאים, העובדה שאינו בן משפחה ושהעבירה כללה גם אלימות; והעדר רצף תעסוקתי. לצד אלה, צוינו גורמים שאינם מעלים או מורידים מרמת המסוכנות ובהם: ביצוע עבירות כלפי קורבן מוכר וכן גילו של המשיב.

באשר לגורמים הדינאמיים צוין, כי המשיב מכחיש את ביצוע העבירות וטוען כי "תפרו לו תיק" במטרה לקבל פיצוי כספי; אינו מגלה אמפטיה כלשהי לקורבן; שולל נזקקות לטיפול ומצהיר כי אינו מסוכן, דבר המצביע על חוסר תובנה באשר לקשייו וליכולתו לזהות גורמי סיכון. עוד הוסיפה, כי לטענת המשיב בני משפחתו וסביבתו מאמינים

בחפזו ועל כן אינם יכולים להוות גורמים מפקחים.

המלצת יחידת הפיקוח

7. יחידת הפיקוח בשב"ס בחנה ביום 9.7.15 את המשיב, ולאחר שמצאה כי לא ניתן להשיג את מטרות הפיקוח והמעקב באמצעות תנאים מגבילים שפגיעתם פחותה, המליצה להטיל על המשיב צו פיקוח לתקופה של 3 שנים בתנאים המגבילים שצוינו לעיל.

טענות הצדדים

8. הצדדים חלוקים ביניהם לגבי תנאי הפיקוח המומלצים על ידי היחידה לפיקוח על עברייני מין וכן לגבי משך תקופת הפיקוח.

המבקשת עומדת על קבלת התנאים המפורטים על ידי יחידת הפיקוח בשב"ס, בין היתר בשל אלה: חוסר שיתוף הפעולה והעדר נכונות המשיב להשתלב בהליך שיקומי-טיפול, ובמיוחד נוכח העובדה שמסוכנותו של המשיב לא פחתה לאחר תקופת המאסר אותה ריצה;

התנאים המבוקשים בסיסיים ומידתיים, ובכללם: שיתוף פעולה עם קצין הפיקוח, איסור יצירת קשר עם המתלונן, איסור לעבוד בעבודה הכרוכה בקשרי קרבה לקטינים.

באשר לטענת הסניגור, כנגד הסמכות להיכנס למקום מגוריו של המשיב ובקשתו למתן התראה מוקדמת טרם הכניסה נטען, כי התראה מעין זו תרוקן מתוכן את היכולת לפקח על המשיב באופן אפקטיבי.

מנגד, **ב"כ המשיב** טוען כי חלק מהתנאים ותקופת הפיקוח המבוקשת אינם מידתיים, בין היתר, כי:

המדובר במשיב נעדר עבר פלילי בעבירות מין;

המתלונן היה בן 14 במועד ביצוע העבירה ועל כן לא מדובר בפדופיל, כך שיש להגביל את האיסור על התחברות או שהייה ביחידות עם קטינים לגיל 10 ומעלה;

המשיב מתגורר יחד עם בני משפחה נוספים. על מנת שלא לפגוע בפרטיותם, יש ליתן התראה קצרה טרם הכניסה למקום מגוריו;

המאסר על תנאי שהושת על המשיב במסגרת גזר הדין מהווה גורם מרתיע שיש בו כדי להפחית את המסוכנות הנשקפת מהמשיב;

חוסר שיתוף הפעולה בכל הנוגע להרגלים מיניים נובע מהחברה השמרנית ממנה מגיע המשיב.

עד כאן הרקע וטענות הצדדים.

דין

9. מטרת החוק, כאמור בסעיף 1 שבו, היא להגן על הציבור מפני ביצוע עבירות מין חוזרות על ידי עברייני מין. התנאים והמגבלות אשר חובה לכלול ואשר ניתן לכלול בצווי הפיקוח מוסדרים בסעיף 13 לחוק. תנאי צו הפיקוח נחלקים לשתי קטגוריות: האחת, עניינה בתנאים שיש **חובה** לכלול בכל צו פיקוח (סעיף קטן (א)). תנאים אלה הם, בעיקרם, חובתו של עבריון המין להתייבץ ביחידת הפיקוח, למסור לה פרטים אודות עצמו, לקיים מפגשים עם קצין הפיקוח ולשתף עמו פעולה; השנייה, כוללת תנאים **אופציונאליים** להכללה בצו הפיקוח, הנתונים לשיקול דעתו של בית המשפט, לאחר קבלת המלצת יחידת הפיקוח בעניין זה (סעיף קטן (ב)). מדובר במגבלות ואיסורים, מהם רלוונטיים לענייננו: התחברות עם קטינים; פגישה עם נפגע העבירה או הימצאות בקרבת מקום מגוריו; עבודה במקומות מסוימים.

10. לצורך ביצוע תפקידו, ניתנו בידי קצין הפיקוח סמכויות שונות המפורטות בסעיף 18 לחוק, מהן מגדיר בית המשפט את הסמכויות שמטרתן למנוע ביצוע עבירות מין נוספות. לגבי משך הצו, התקופה המירבית הקבועה בסעיף 14 לחוק עומדת על 5 שנים, ואם הוצא צו לתקופה קצרה יותר, ניתן להאריכו בנסיבות מתאימות לתקופה של עד 5 שנים.

11. בהסדרי החוק, ובכלל זה בכללים בדבר צווי הפיקוח והמעקב הכלולים בו, קיימת התנגשות אינהרנטית בין זכותו של נאשם לחירות לאחר שסיים לרצות את עונשו, כנגזרת מזכויות היסוד הנתונות לו לחירות ולכבוד, לבין האינטרס הציבורי שנועד להגן על בטחון הציבור מפני עבריינות מין עתידית, בה גלום פוטנציאל פגיעה בעל חומרה מיוחדת בקורבנות עתידיים. מציאת נקודת האיזון הראויה בהתנגשות זו, מונחית על ידי הצורך בריסון רב בהטלת מגבלות על חירות נאשם שהשלים את ריצוי עונשו, והגבלתן לתכליות המוגדרות שהחוק נועד להשיגן, תוך שמירה על מידתיות האמצעים הננקטים, לבל יופעלו מעבר לנדרש (ראו: בש"פ 962/10 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פ"ד סג(3) 638 (2010), פס' 16-18, 21) (להלן: "**עניין פלוני**"); תפ"ח 27455-06-12 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פס' 15 (פורסם בנבו, 29.4.15)).

12. סעיף 12(א) לחוק קובע כי "**בית המשפט, לאחר שקיבל הערכת מסוכנות, רשאי להוציא לגבי עבריון מין צו פיקוח ומעקב לתקופה שיקבע, אם סבר, לאחר שקיים דיון בעניין, שרמת הסיכון כי עבריון המין**

יבצע עבירת מין נוספת אינה נמוכה [ההדגשה שלי - צ' ס'].

13. בעניינו, משנמצא בהערכת המסוכנות העדכנית, כי המסוכנות הנשקפת מן המשיב היא גבוהה, הרי שמתקיימים התנאים המצדיקים הוצאות צו פיקוח. לפיכך, מעצם הטלת צו הפיקוח לפי סעיף 13 לחוק, חייב בית המשפט להטיל על המשיב את תנאי החובה: חובת התייצבות והודעה לפי סעיף 20(א) ו-(ב) לחוק; חובת קיום מפגשים עם קצין פיקוח במועדים ובתדירות שיקבע קצין הפיקוח מעת לעת; חובת שיתוף פעולה עם קצין פיקוח, לרבות חובת התייצבות לביצוע הערכת מסוכנות על פי דרישתו; וחובת קיום תנאים הקבועים בצו הפיקוח.

14. כאמור, סעיף 18 לחוק מונה סמכויות שונות שבית המשפט רשאי להעניק לקצין הפיקוח על מנת לוודא את קיום המגבלות שנקבע בצו הפיקוח. לצורך החלטה אם מוצדק להעניק סמויות אלה לקצין הפיקוח, על בית המשפט להתייחס להלימה בין המגבלות הכלולות בצו הפיקוח לבין הסמכויות הנדרשות לאכיפתו, וכן לכך שלמגבלות המוטלות מכוח החוק "אין שיניים" ללא סמכויות המבטיחות את קיומן. בתוך כך, שומה על בית המשפט לכלול סמכויות אלה בצו הפיקוח באופן מידתי ופרטני כשהוא משווה לנגד עיניו את נסיבותיו של עבריו המין הספציפי. כמו כן, על בית המשפט לבחון את רמת המסוכנות הנשקפת מן העבריו וכן את עברו הפלילי (בש"פ 8309/14 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פס' 34 לפסק דינה של כב' הש' ד' ברק-ארז (פורסם בנבו, 13.1.15)).

15. ב"כ הנאשם ביקש לצמצם את המגבלה האוסרת על התחברות או שהייה ביחידות עם קטינים, כך שהיא תחול רק על קטינים שהם מתבגרים צעירים, לדוגמא מגיל 10 ומעלה, בתואנה כי המשיב אינו פדופיל. אין בידי לקבל טענה זו. הגם שלא נקבע ממצא כי המשיב סובל ממשיכה פדופילית, הרי שחוסר שיתוף הפעולה שלו עם הגורמים הטיפוליים לאורך כל הדרך (בין השאר, כי הוא ממשיך לדבוק בכפירתו גם לאחר שסיים לרצות את עונשו), אינו מאפשר לקבוע באופן מדויק את סוג ההפרעה המינית ממנה הוא סובל ואת היקפה, והוא מצדו אף לא הציג כל ביסוס מקצועי לטענתו, לא יזם הגשת חוות דעת מטעמו בדבר מסוכנות ואף לא ביקש לחקור את עורך חוות הדעת מטעם המרכז להערכת מסוכנות. לא זו אף זו, מדובר בקורבן שאינו בן משפחה אלא "קורבן זר" כך שיש ליתן לכך משקל במסגרת ההכרעה בעניין צמצום מגבלה זו. יתרה מזאת, המשיב דן לא הצביע על נזק קונקרטי שייגרם לו עקב איסור ההתחברות והשהייה ביחידות עם קטינים, מה גם שבכל הקשור לקטינים בני משפחה נקבע, כי המשיב יוכל לשהות עמם בנוכחות בגיר שיהיה מודע לעבירות בהן הורשע.

לפיכך, באיזון המתחייב בין שמירה על זכויות המשיב לבין ההגנה על שלום הציבור, לא מצאתי מקום לצמצם את הוראות הפיקוח בעניין זה.

16. לטענת הסניגור המלומד, מאחר שהמשיב מתגורר יחד עם בני משפחתו, יש מקום ליתן התראה קצרה טרם כניסת קצין הפיקוח למקום המגורים על מנת שלא לפגוע בפרטיותם וכדי ליתן להם פרק זמן להתארגנות. לעניין זה מקובלת עליי עמדת המבקשת, לפיה התראה מעין זו עלולה לרוקן מתוכן את היכולת לפקח באופן ממש, אפקטיבי ומיטבי על המשיב.

17. עתירתו של ב"כ המשיב לצמצם את המגבלות המנויות בסעיף 13(ב)(7) ובסעיף 18(א)(4) לחוק, נדחתה אפוא.

18. מכאן למשך תקופת הצו: כפי שנקבע בעניין פלוני, אמת המידה העיקרית לקביעת משך התקופה היא קיומו של "קצה חוט של ציפייה" לקיום הליך שיקום יעיל ובר הצלחה. במקרה כזה, ניתן מראש לבנות את מתכונת הצו ותקופתו בדרך שתיתן לכך ביטוי.

במקרה דנא, המשיב כאמור, סירב להשתלב בהליך שיקומי-טיפול, ולהתרשמות היחידה לפיקוח והמרכז להערכת מסוכנות הוא אף נעדר תובנה וכלים לצורך זיהוי מצבי סיכון והימנעות מהם בעתיד. מאחר שב"כ המבקשת, מלכתחילה, לא עמד על מתן צו לתקופה מירבית, סבורני כי התקופה המבוקשת - 3 שנים, הינה סבירה נוכח מהות העבירות ונסיבות העניין ואינני מוצא מקום לקצרה, מה גם שאם יתגלו בעתיד נסיבות חדשות בעניינו של המשיב, ניתן יהיה להעמיד את משכו של הצו לעיון מחדש.

התוצאה

19. לאור המקובץ, ניתן בזאת צו פיקוח כנגד המשיב למשך 3 שנים מיום שחרורו (12.10.15), בתנאים המפורטים להלן:

א. חובת שיתוף פעולה עם קצין הפיקוח, חובת התייצבות וקיום מפגשים עם קצין הפיקוח ובתדירות שיקבע קצין הפיקוח מעת לעת, כולל חובתו להגיע בתום תקופת הפיקוח להערכת מסוכנות מחודשת;

ב. איסור יצירת קשר והרחקה מקורבן העבירה לכדי 300 מטרים ממנו;

ג. איסור יצירת קשר או התחברות או שהייה ביחידות במחיצת קטינים. באשר לשהייה עם קטינים בני משפחה, השהייה תותר בנוכחות בגיר נוסף המודע לעבירות ולמגבלות המוטלות עליו;

ד. איסור לעבוד, בין בתמורה ובין בהתנדבות, בעבודה הכרוכה בשהייה קרובה לקטינים;

ה. מתן סמכויות לקצין הפיקוח לפי סעיף 18(א)(1)-(4), (6) ו-(8) לחוק.

המזכירות תמציא העתק החלטה זו לב"כ הצדדים, כבקשתם.

ניתנה היום, ה' כסלו תשע"ו, 17 נובמבר 2015, בהעדר
הצדדים.